

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-3>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ІННОВАЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Авласенко О. А.

*кандидат економічних наук,
викладач Інституту післядипломної освіти
Одеського державного аграрного університету
м. Одеса, Україна*

Розвиток основних чинників зростання галузі економіки та конкурентоспроможності бізнесу можливо завдяки інформаційним технологіям і впровадженням інновацій, які створюють потужний імпульс для формування насаперед електронних мереж сучасного бізнесу – діджиталізації сектора економіки України. Світове співтовариство свідчить, що фінансові стратегії розвинутих країн в галузі бізнес-середовища, реалізують в умовах мінливості розвиток технологій та обробки наукових даних, висувають жорсткі вимоги до учасників інноваційного процесу у сфері суспільного виробництва [1].

Нові тенденції розвитку функціонування економіки України для бізнес – процесів є особливі сучасні цифрові технології, актуальність цих трендів набуває прикладний аспект діджиталізації. Формування більшості носіїв інформації стають цифровими, що покращує основний тренд розвитку, як секторів економіки, так і бізнес-процесів суспільного виробництва.

Термін “діджитал-економіка” (digital economy) був досліджений і введений у науковий обіг в 1995 р. американським вченим Н. Негропonte [2]. Хоча у науковій літературі поняття цієї концепції досить трактується неоднозначно.

Електронна форма комунікацій діджитал-економіка ототожнюється з знанневою, інформаційною або мережевою. Засоби діджиталізації – інформаційне поширення оцифрування значних обсягів знань і даних, які забезпечують якісні зміни в поведінці економічних суб’єктів господарювання [3, с. 140].

Для сучасного економічного розвитку бізнес-процесів України, проникнення концепції діджиталізації піднімає рівень якості у сфері спілкування між покупцями та продавцями. Ці процеси визначають як першочерговим напрямом інноваційного розвитку виробничо-економічних систем, що створюють нові ринки й можливості різних

рівнів принципових змін для реорганізації економічних процесів та забезпечення довгострокових перспектив у економіці України [4].

У зв'язку зі зростанням обсягу електронних комунікацій та завдяки вагомим чинникам впливу інтернет-технологій необхідно запроваджувати розвиток на національному економічному рівні [5, с. 101]:

- а) освоєння та зростання нових ринків;
- б) залучення нових спеціалістів;
- в) безпосередньо скорочення численних витрат часу на ведення справ;
- г) інтелектуальна й інфраструктурна реакція на зміну ринку.

Зарубіжні наукові розробки в галузі діджитал-економіки у бізнесі, представлені працями В. Айзексон, А. Тоффлер, Х. Тоффлер, С. Фушо, А. Моушовіца, А. Філіпа, М. Райсс, У. Лютте. Серед українських авторів цю проблематику досліджували Т.І. Буй, І.Б. Макарович, А.В. Кузнецова, Т.Г. Затонацька, Г.Г. Чмерук проаналізував питання сучасного стану стратегії цифровізації вітчизняної економіки [6].

Один із важливих наслідків для розвитку систем електронних комунікацій для бізнесу – це масштабне поширення механізму технологій в сучасній традиційній формі економіки. Саме через незначний вплив діджиталізації в сьогоднішню економічну систему яка базується на основі цифровій грамотності у сфері бізнес-процесів підприємств, досі обмежують трансформацію загально визнаного індикатора діджитал-економіки, буде розглянуто у статті.

Активне впровадження цифрової економіки базується на використанні широкого спектру цифрових технологій. Її визначають в сучасній економіки як першочергових заходів у напрямі інноваційного розвитку, що має високі сподівання в національному економічному просторі. Основним коефіцієнтом підвищення ефективності інноваційної системи мають бути створені основні нові процеси до побудови бізнесу та інформаційного обміну, що модернізуються за допомогою технологій електронних комунікацій.

Діджиталізація в економічному просторі передбачає створення системи збору, зберігання і аналізу даних, принаймні повинна використовуватися для позначення сукупності взаємопов'язаних заходів або завдань, для оперативного й обґрунтованого прийняття рішень. Результатами використання сучасних програм забезпечують оптимальний пошук інформації з використанням Інтернету, створюють обробку великих масивів даних, які створюють автоматизацію внутрішніх так і зовнішніх процесів на виробництві.

Згідно з даними Державної служби статистики України динаміка рейтингів України за чотирма підходами характеризує спроможності до інновацій за 2014–2020 рр. (рис. 1).

Зауважимо, що оцінка інноваційних індикаторів України свідчать про зниження інноваційної діяльності у 2019–2020 рр., створює негативний вплив на зменшення результативності галузі діджитал-економіки, що пов'язано зі скороченням витрат на дослідження і розробки, які в свою чергу спричиняє недостатній рівень розвитку інноваційної інфраструктури [7, с. 5]. Це дозволяє зазначити про відсутність активної політики та проривів у інноваційної діяльності вітчизняних бізнес-процесів.

Україна знаходиться у декількох міжнародних рейтингах, які оцінюють інноваційний потенціал та інноваційну спроможність, найбільш авторитетними є «Глобальний індекс інновацій – ГІІ (Global Innovation Index), Індекс інновацій Агентства Блумберг – ІАБ (Bloomberg Innovation Index), Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів – ГІКТ (Global Talent Competitiveness Index), Європейське інноваційне табло – ЄІТ (European Innovation Scoreboard)» [7, с. 4].

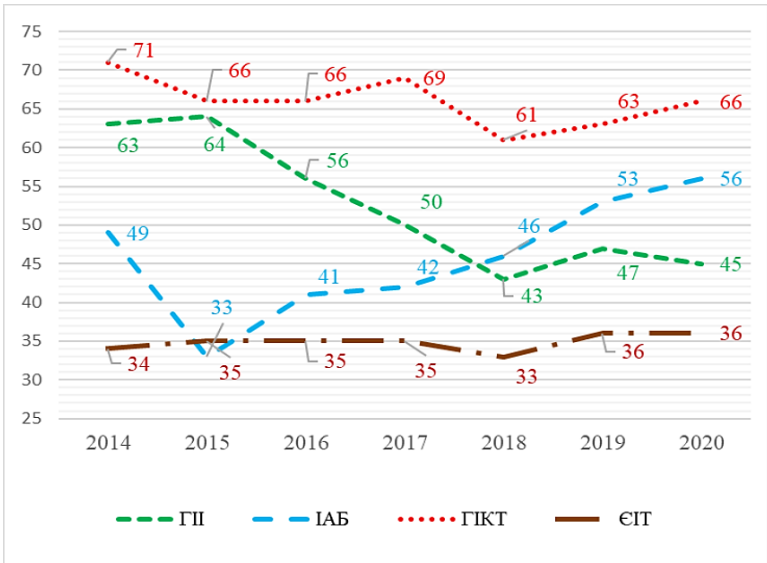


Рис. 1. Індекси інноваційної спроможності України – рейтинги
Джерело: [7]

Здебільше, складова української інноваційної конкурентоспроможності є пріоритет соціально-економічного розвитку. Це свідчить про вихід діджиталізації за галузеві межі, які мають як технологічні, економічні так і соціальні аспекти, що створюють нормативні передумови для вдосконалення усіх сферах економіки, та вимагають додаткового фінансування від держави.

На сьогодні традиційна економіка відчуває значний вплив від цифрових систем у сфері ділових відносин, які генерують глобальні зміни пов'язані з трансформацією понять бізнеспроцесів та інноваційні технології. Модернізації бізнес-процесів, вимагає розуміння спеціалізації діджиталізації у професійної діяльності на ринку праці, що базується на розвитку цифрової економіки.

Література:

1. Айзексон В. Інноватори: як група хакерів, геніїв та гіків здійснила цифрову революцію. Київ : Наш формат, 2017. 488 с.
2. Negroponte N. Being Digital. N. Y. : Knopf, 1995. 256 p.
3. Коломієць Г. М., Глушач Ю. С. Цифрова економіка: контроверсійність змісту і впливу на господарський розвиток. *Бізнес Інформ*. 2017. № 7. С. 137–143.
4. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні та світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 6.
5. Правове забезпечення здійснення державної політики з реконструкції економіки : монографія / за заг. ред. В. А. Устименка ; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів : Десна Поліграф, 2016. 160 с.
6. Чмерук Г. Г. Аналіз стану цифрової економіки України. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2018. Т. 23. Вип. 6. С. 54–57.
7. Стан науково-інноваційної діяльності в Україні у 2020 році: науково-аналітична записка [Електронний ресурс] / Т. В. Писаренко, Т. К. Куранда, Т. К. Кваша та ін. Київ : УкрІНТЕІ, 2021. 39 с.